

उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०
(आयोगबाट पहिलो संशोधन स्वीकृत मिति २०८१।९।२५)

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
सानोठिमी, भक्तपुर

उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०

प्रस्तावना: नेपालको संविधानमा व्यवस्थित शिक्षा सम्बन्धी हकको संरक्षण गरी विभिन्न जात, जाति, वर्ग र समुदायका लागि उच्च शिक्षाको अध्ययनमा सहजीकरण गर्न विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्रदान हुँदै आएका विभिन्न प्रकृतिका छात्रवृत्ति सम्बन्धी व्यवस्थालाई एकीकरण गरी छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कानुनी व्यवस्थामा एकरूपता कायम गर्न, छात्रवृत्ति वितरणलाई व्यवस्थित, मितव्ययी, अनुमानयोग्य, आवधिक बजेट अनुकूल हुने गरी कायम गर्न र छात्रवृत्तिसम्बन्धी व्यवस्थालाई सहज, सरल र प्रभावकारी बनाइ वास्तविक व्यक्तिले उच्च शिक्षा तर्फको छात्रवृत्ति पाउने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कार्य व्यवस्था नियमावली, २०६० को नियम ११.९ बमोजिम विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले यो निर्देशिका जारी गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो निर्देशिकाको नाम “उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८० ” रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका आयोगबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

(क) “अपाङ्गता भएका व्यक्ति” भन्नाले शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी दीर्घकालीन अशक्तता, कार्यगत सीमितता (फड्सनल इम्पेरेमेन्ट) वा विद्यमान अवरोधको कारण अन्य व्यक्तिसरह समान आधारमा पूर्ण र प्रभावकारी ढङ्गले सामाजिक जीवनमा सहभागी हुन बाधा भएका व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ख) “आयोग” भन्नाले विश्वविद्यालय अनुदान आयोग सम्झनु पर्छ ।

(ग) “आर्थिकरूपले विपन्न विद्यार्थी” भन्नाले नेपाल सरकारद्वारा विपन्न भनी पञ्जीकृत परिवारका विद्यार्थी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले त्यस्तो विपन्न घरपरिवारको पञ्जिकृत हुन नसकी वा अन्य वैकल्पिक व्यवस्था नभएमा विद्यार्थीले भरेको प्रश्नावलीबाट प्राप्त नतिजालाई आधारमानी प्रतिनिधिमूलक सूचक प्रणाली (प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङ - पीएमटी) अनुसार विश्लेषण गरी पीएमटी क्विन्टाइलका आधारमा पुरुष विद्यार्थीको हकमा प्रथम र द्वितीय क्विन्टाइल तथा महिला विद्यार्थीको हकमा प्रथम, द्वितीय र तृतीय क्विन्टाइलसम्मबाट छनोटमा परेका विद्यार्थीलाई सम्झनु पर्छ ।

- (घ) “उच्चशिक्षा” भन्नाले नेपालका विश्वविद्यालयमा वा विश्वविद्यालय अन्तर्गतका आङ्गिक क्याम्पस (महाविद्यालय) वा केन्द्रीय विभाग वा नेपालभित्रका विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिई सञ्चालनमा रहेका उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थामा स्नातक तह वा सोभन्दा माथिको तहमा भर्ना भइ अध्ययनरत शिक्षालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “उच्च शैक्षिक संस्था” भन्नाले स्नातक वा सो भन्दा माथिल्लो तहको अध्यापन गराउन प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भइ सञ्चालनमा रहेका विश्वविद्यालय, विश्वविद्यालय अन्तर्गतका स्कुल वा केन्द्रीय विभाग वा आङ्गिक वा सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पस (महाविद्यालय) लाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका प्रतिष्ठान समेतलाई जनाउँछ ।
- (च) “ऐन” भन्नाले विश्वविद्यालय अनुदान आयोग ऐन, २०५० सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “छात्रवृत्ति” भन्नाले स्नातक तथा स्नातकोत्तर तह अध्ययन गर्न विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने शैक्षिक खर्चलाई जनाउँछ ।
- (ज) “दलित” भन्नाले नेपाल सरकारबाट दलित भनी सूचीकृत जातजातिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “द्वन्द्वपीडित” भन्नाले वि.सं. २०५२ साल फागुन १ गतेदेखि वि.सं. २०६३ साल मंसिर ५ गतेसम्म भएको सशस्त्र द्वन्द्वको कारण मृत्यू भएका, अपाङ्ग वा अङ्गभङ्ग भई शारीरिकरूपले अशक्त र द्वन्द्वरत पक्षले नियन्त्रणमा लिई हालसम्म पत्ता नलागेका (वेपत्ता) नागरिकलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “नियमावली” भन्नाले विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कार्य व्यवस्था नियमावली, २०६० सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “निःशुल्क” भन्नाले उच्चशिक्षा अध्ययनका लागि विद्यार्थीबाट मासिक अध्ययन शुल्क नलिई अध्ययनको अवसर प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “मुक्त कमलरी” भन्नाले अरुको घरमा कमलरी बस्न बाध्य भई हाल मुक्त भएका खास गरी थारु समुदायका महिलालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ढ) “मुस्लिम” भन्नाले मुस्लिम धर्म अबलम्बन गर्ने समुदायलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ण) “समिति” भन्नाले दफा ४ बमोजिमको उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

- (त) “शहीद” भन्नाले प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना भएपछि देशमा गणतन्त्रको स्थापनार्थ जनआन्दोलनका क्रममा वि.सं. २०५२ साल देखि वि.सं. २०६३ साल वा सो भन्दा पछाडि जीवन उत्सर्ग गराएका नेपाल सरकारबाट शहीद घोषणा भएका व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (थ) “सार्वजनिक वा सामुदायिक विद्यालय” भन्नाले सरकारी स्वीकृति तथा लगानीमा स्थापना भइ नियमितरूपमा सरकारी अनुदानप्राप्त गर्ने माध्यमिक तह (कक्षा १२) सम्मको शिक्षा दिने विद्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कक्षा १२ वा सो सरहको प्राविधिक धारको शिक्षा प्रदान गर्ने प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् अन्तर्गतका आङ्गिक शिक्षालय समेतलाई जनाउँछ ।
- (द) “सार्वजनिक गुठी विद्यालय” भन्नाले मुनाफारहीत उद्देश्यले सार्वजनिक गुठी अन्तर्गत स्थापना भइ संचालनमा रहेका माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा दिने विद्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले त्यस्ता विद्यालयमा अध्यापन हुने प्राविधिक धारको शिक्षा समेतलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद- २

उद्देश्य

३. उद्देश्य: यस निर्देशिकाको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्,:

- (क) उच्चशिक्षा अध्ययनका लागि शहीद वा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी, अपाङ्गता भएका, दलित, आर्थिकरूपमा विपन्न, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला, विपन्न लक्षित वर्ग, अति न्यून आय भएका दलित समुदायमध्येका डोम, वादी, चमार र मुसहर समुदायका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध हुने आधार तयार गर्नु,
- (ख) छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने कार्यमा संलग्न निकायको भूमिका तथा जिम्मेवारी स्पष्ट गर्नु,
- (ग) छात्रवृत्तिमा दोहोरोपना हुन नदिई छात्रवृत्तिलाई शैक्षिक उपलब्धिसँग आवद्ध गर्नु,
- (घ) सीमान्तकृत वर्ग, समुदाय वा आर्थिकरूपले विपन्न समुदायका विद्यार्थीको उच्च शिक्षा प्राप्तिमा समतामूलक पहुँच अभिवृद्धि गर्दै वितरण गर्ने छात्रवृत्तिलाई पारदर्शी बनाउनु,
- (ङ) छात्रवृत्तिको उपलब्ध वितरण र उपयोगिताको लागि स्पष्ट आधार तयार गरी अनुमान योग्य बनाउनु,
- च) देश विकासको सन्दर्भमा उच्च शिक्षा मार्फत सामाजिक एकता र सद्भाव कायम राख्नु,
- (छ) छात्रवृत्तिलाई लक्षित वर्ग तथा समुदायका विद्यार्थीसम्म पुर्‍याई उच्च शिक्षा अध्ययनमा समन्याय कायम गर्नु ।

परिच्छेद - ३
समिति सम्बन्धी व्यवस्था

४. उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति: (१) उच्च शिक्षा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति वितरणको लागि सूचना आह्वान, आवेदनको संकलन, आवेदकको छनोट, छात्रवृत्तिको वितरण, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्नका लागि आयोगमा एक उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति रहनेछ।

(२) उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) अध्यक्ष, आयोग	- संयोजक
(ख) सचिव, आयोग	- सदस्य
(ग) विश्वविद्यालयका रजिष्ट्रारमध्येबाट आयोगले मनोनित गरेको एकजना	- सदस्य
(घ) सहसचिव, उच्चशिक्षा महाशाखा, मन्त्रालय,	- सदस्य
(ङ) आयोगले तोकेको सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञ एकजना	- सदस्य
(च) प्रमुख, अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखा, आयोग	- सदस्य
(छ) छात्रवृत्ति शाखा प्रमुख, आयोग	- सचिव

(३) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले तोके बमोजिमको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(४) समितिको बैठकसम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(५) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार सरकारी तथा सार्वजनिक निकायका प्रतिनिधिलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(६) बैठकमा उपस्थित भए वापत समितिका संयोजक, सदस्य र आमन्त्रित प्रतिनिधिहरूलाई आयोगको स्वीकृत नर्स बमोजिमको बैठक भत्ता तथा यातायात सुविधा उपलब्ध गराइनेछ।

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) उच्चशिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययन गर्न आयोगबाट उपलब्ध गराइने छात्रवृत्तिका लागि स्वीकृत बजेट अन्तर्गत रही छात्रवृत्तिको कोटा निर्धारण गर्ने,
- (ख) स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको परिधिभित्र रही छात्रवृत्तिको लागि आवेदन माग गर्ने,
- (ग) निर्धारित समयभित्र पर्न आएका आवेदनको रुजु तथा जाँचबुझ गरी विद्यार्थीको आवेदन स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्ने,

- (घ) स्वीकृत आवेदनहरु मध्येबाट सम्बन्धित कार्यक्रम अन्तर्गत रही लक्षित विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिका लागि छनोट गरी अन्तिम सूची प्रकाशित गर्ने,
- (ङ) नतिजा बमोजिम छात्रवृत्ति प्रदान गरिने विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने,
- (च) छात्रवृत्तिको छनोट तथा वितरणका सम्बन्धमा समितिमा पर्न आएका निवेदन तथा गुनासाका सम्बन्धमा छानविन गरी निर्णय गर्ने,
- (छ) छात्रवृत्तिसँग सम्बन्धित नीतिगत विषयमा आयोगमा सिफारिस गर्ने,
- (ज) छात्रवृत्ति व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

(२) समितिले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारभित्रको कुनै कार्य सम्पन्न गर्नको लागि बढीमा पन्ध्रदिन भन्दा बढी नहुने गरी अवधि तोकी कुनै उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ । छात्रवृत्ति शाखाले सचिवालयको रूपमा काम गर्नेछ ।

(३) समितिले आफूमा निहित अधिकार मध्ये व्यवस्थापकीय कार्य सम्पादनका लागि समितिको सदस्य वा आयोगको कुनै कर्मचारीलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(४) समितिले आयोगको निर्णय र निर्देशन अन्तर्गत रही आवश्यक अन्य कार्य गर्नेछ ।

परिच्छेद- ४

छात्रवृत्तिको लागि आवश्यक योग्यता

६. योग्यता: (१) आयोगबाट वितरण हुने छात्रवृत्ति योग्यता पुगेको विद्यार्थीलाई मात्र वितरण गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको छात्रवृत्ति प्राप्तिको लागि देहाय बमोजिम योग्यता पूरा भएको हुनु पर्नेछः
- (क) नेपाली नागरिक,
 - (ख) स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा नेपालका उच्च शैक्षिक संस्थामा अध्ययनरत रहेको,
 - (ग) जुन समुदाय वा वर्गको लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध हुने वा त्यस्तो समुदाय वा वर्गको भएको ।
- (३) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त अपाङ्गतातर्फको छात्रवृत्ति पाउनका लागि अपाङ्गताको क, ख वा ग वर्ग खुलेको वा पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी अपाङ्गता भएको स्पष्ट खुल्ने प्रमाण आधिकारिक निकायले जारी गरेको हुनु पर्नेछ ।
- स्पष्टीकरण: आधिकारिक निकाय भन्नाले अपाङ्गता सम्बन्धी संघीय कानून बमोजिम अपाङ्गताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्न अख्तियारप्राप्त निकाय सम्झनु पर्छ ।
- (४) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त दलित छात्रवृत्तिका लागि दलित जातिमा सूचिकृत भएको भनी राष्ट्रिय दलित आयोग वा सम्बन्धित स्थानीय तह वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन

कार्यालयबाट दलित भनी खुलेको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको र सम्बन्धित विद्यार्थीको एकाघरका परिवारका कुनै पनि सदस्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक राज्यकोषबाट नियमित रूपमा तलव वा अन्य कुनै सुविधा प्राप्त नगरेको सिफारिस पत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त आर्थिकरूपमा विपन्न छात्रवृत्तिका लागि नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा तत् अन्तर्गतका निकायबाट आर्थिक रूपमा विपन्न भनी जारी गरेको प्रमाणपत्र प्राप्त भएको वा पुरुष विद्यार्थीको हकमा प्रथम र दोस्रो क्विन्टाइल तथा महिला विद्यार्थीको हकमा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो क्विन्टाइलबाट लाभान्वित हुन योग्य विद्यार्थी छानिनेछन् र सम्बन्धित विद्यार्थीको एकाघरका परिवारका कुनै पनि सदस्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक राज्यकोषबाट नियमित रूपमा तलव वा अन्य सुविधा प्राप्त नगरेको भनी सम्बन्धित स्थानीय तहबाट प्रदान गरेको सिफारिस पत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त कमलरी वर्गको छात्रवृत्तिका लागि आवेदन दिने विद्यार्थीले थारु आयोग वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहबाट विगतमा कमलरी भएको सिफारिस पत्र संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त मुस्लिम महिला वर्गमा आवेदन दिने विद्यार्थीका लागि राष्ट्रिय मुस्लिम आयोग वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहबाट मुस्लिम भएको सिफारिस पत्र संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त शहीद तथा द्वन्द्वपीडित वर्गमा आवेदन दिने विद्यार्थीका लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहबाट शहीद तथा द्वन्द्वपीडितको सन्तती भएको सिफारिस पत्र संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

(९) उपदफा (२) मा उल्लिखित योग्यताका अतिरिक्त अति न्यून आय भएका तराईका दलितमध्ये डोम, बादी, चमार र मुसहर जातिका विद्यार्थीलाई इन्जिनियरिङ र चिकित्साशास्त्र अध्ययन गर्न उपलब्ध गराइने छात्रवृत्तिका लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तह वा राष्ट्रिय दलित आयोगबाट उपलब्ध गराइएको सिफारिस पत्र संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

७. अयोग्यता: (१) देहायका विद्यार्थी आयोगद्वारा उपलब्ध गराइने छात्रवृत्तिका लागि अयोग्य हुनेछः

- (क) गैर नेपाली विद्यार्थी,
- (ख) आवेदन दिने समयमा स्नातक तहको लागि २५ वर्ष र स्नातकोत्तर तहको लागि ३० वर्ष उमेर नाघेको,
- (ग) अध्ययनरत तहमा एक पटक नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा कुनै सरकारी वा गैरसरकारी निकाय वा विदेशी मुलुक वा अन्य कुनै संघ संस्था वा विदेशी कुटनीतिक निकाय वा अन्य निकायबाट छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको,
- (घ) विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा संचालित शैक्षिक कार्यक्रममा अध्ययन गरेको ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि शहीद वा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी र अपाङ्गता भएका विद्यार्थीको हकमा उमेरको हद लाग्ने छैन ।

परिच्छेद - ५

संख्या निर्धारण तथा आवेदन सम्बन्धी व्यवस्था

८. संख्या निर्धारण: (१) प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकारद्वारा विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गतको छात्रवृत्ति संख्या निर्धारण गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छात्रवृत्ति प्रदान गरिने संख्या निर्धारण गर्दा देहायका समुदायका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन छुट्टा छुट्टै हुने गरी संख्या निर्धारण गरिनेछ:

- (क) शहीद वा द्वन्द्व पीडितका छोराछोरी, द्वन्द्वको कारण अपाङ्ग वा अङ्गभङ्ग भई शारीरिकरूपले कुनै काम काज गर्न नसक्ने अशक्त र द्वन्द्वका कारण वेपत्ता भएका व्यक्तिका छोराछोरी,
- (ख) आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित,
- (ग) अपाङ्गता भएका,
- (घ) मुक्त कमलरी,
- (ङ) मुस्लिम महिला, र
- (च) तराइका दलितमध्ये डोम, वादी, चमार र मुसहर ।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिम छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउँदा नियमित कार्यक्रमतर्फ तथा उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रबर्द्धन कार्यक्रमतर्फबाट उपलब्ध गराइनेछ साथै उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रबर्द्धन कार्यक्रमतर्फको समतामा आधारित अनुदानमा छनोट भएका उच्च शैक्षिक संस्थाका विद्यार्थीलाई समेत विपन्नताको स्तरका आधारमा छात्रवृत्तिका लागि छनोट गरिने संख्या निर्धारण गरिनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको छात्रवृत्तिका लागि एउटै सूचनाबाट आवेदन माग गरिनेछ र आवेदकले दुवैतर्फ निवेदन गरेको अवस्थामा दुई मध्य कुनै एक कार्यक्रममा मात्र छनोट हुन सक्नेछ र त्यसरी छनोट गर्दा नियमिततर्फलाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।

९. सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने: (१) दफा ८ बमोजिम निर्धारण भएको छात्रवृत्ति वितरणका लागि प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा समितिले आवेदन पेश गर्न सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको आवेदन आह्वानसम्बन्धी सूचना राष्ट्रियस्तरको कुनै एक दैनिक पत्रिका, आयोगको वेबसाइट र आयोगको सूचना पाटीमा टाँस गर्नु पर्नेछ साथै सो को जानकारी राष्ट्रिय आयोग र सबै विश्वविद्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(३) समितिले उपदफा (१) बमोजिमको सूचनामा निर्धारित कोटामा सामान्यतया तीस दिनको समयसीमा निर्धारण गरी छात्रवृत्तिका लागि आवेदन आह्वान गर्नेछ ।

(४) इच्छुक विद्यार्थीले समितिले निर्धारण गरेको विधि बमोजिम निर्धारित समयभित्र आवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) समितिले विद्युतीय माध्यम वा मेनुअल वा अन्य कुनै तरिका मध्ये कुनै एक वा एकभन्दा बढी विधिद्वारा आवेदन पेश गर्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१०. आवेदन पेश गर्नु पर्ने: (१) दफा ९ बमोजिमको सूचना बमोजिम निर्धारित समयभित्र सम्बन्धित विद्यार्थीले आवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको आवेदन साथ देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछ:-

(क) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) सम्बन्धित विश्वविद्यालय तथा शैक्षिक संस्थामा भर्ना भइ अध्ययन गरिरहेको सिफारिस पत्र,

(ग) जुन वर्गका लागि आवेदन गर्ने हो सोको लागि सम्बन्धित निकायको सिफारिस,

(घ) छात्रवृत्तिका लागि आवेदन गरेको भन्दा एक तह मुनिको लब्धाङ्कपत्र (ट्रान्सक्रिप्ट) को प्रति,

(ङ) विदेशी विश्वविद्यालयबाट उत्तीर्ण विद्यार्थीका हकमा मान्यता तथा समकक्षता प्रमाणपत्र,

(च) आयोगद्वारा प्रकाशित सूचनामा उल्लेख भएका आवश्यक अन्य कुरा ।

(३) छात्रवृत्तिको लागि पेश गर्नु पर्ने आवेदनको ढाँचा अनुसूची १ बमोजिम र अध्ययनरत शैक्षिक संस्थाको सिफारिस तथा स्थानीय तहको सिफारिस पत्र (विद्यार्थीको एकाघरको कुनै पनि सदस्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक राज्यकोषबाट नियमित रुपमा तलब वा अन्य कुनै सुविधा प्राप्त नगरेको सिफारिस पत्र) समेत अनुसूची २ मा मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

(४) निर्धारित समयसीमाभित्र प्राप्त नभएको तथा आवश्यक कागजात संलग्न नभएको आवेदनलाई समितिले छनोट प्रक्रियामा समावेश गर्ने छैन ।

(५) छात्रवृत्तिको आवेदनको माध्यम, छनोट सम्बन्धी प्रक्रिया तथा यस सम्बन्धी अन्य व्यवस्था समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६

छनोट तथा सिफारिसका आधार र प्रक्रिया

११. छनोटको आधार र प्रक्रिया: (१) प्रकाशित सूचना बमोजिम म्यादभित्र रीतपूर्वक प्राप्त हुन आएका आवेदनलाई छनोट प्रक्रियामा समावेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) छात्रवृत्तिका लागि विनियोजित बजेट तथा उपलब्ध संख्याका आधारमा पर्न आएका आवेदनवालाको प्रारम्भिक छनोट गरी सूची कायम गरिनेछ ।

(३) स्नातक तहको अध्ययनको लागि समूहगत छनोटको आधार, आवेदकको कक्षा बाह्र वा सो सरहको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको र स्नातकोत्तर तहका लागि स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको ।

(४) विद्यार्थीले आवेदन गर्दा भरेको अनुसूची-३ बमोजिमको प्रश्नावली फारमका आधारमा प्रतिनिधिमूलक सूचक पद्धतिलाई अवलम्बन गरी छनोट गरिनेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम छनोटको सूची तयार गर्दा एक वा एकभन्दा बढी विद्यार्थीको योग्यताक्रम समान भएमा विद्यार्थीले अध्ययन गरेको संस्थाको प्रकृति, क्षेत्र तथा सम्बन्धित परीक्षा उत्तीर्ण गरेको ट्रान्सक्रिप्टको प्राप्तांकलाई आधार बनाउन सकिनेछ ।

(६) छात्रवृत्तिको लागि आवेदन गर्ने विद्यार्थीको आफ्नै नामको “क” वर्गको बैंक खाता विवरण पेश गर्नु पर्नेछ । बैंक संख्या थप घट गर्ने अधिकार समितिमा नीहित रहनेछ ।

१२. विद्यार्थीको छनोट: (१) दफा १० र दफा ११ बमोजिम पेश हुन आएको आवेदनका साथ संलग्न कागजातको आधारमा समितिले स्नातक वा स्नातकोत्तर तहमध्ये आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित वा मुक्त कमलरी वा मुस्लिम महिला वा शहीद तथा द्वन्द्वपीडित वा डोम, वादी, चमार र मुसहर वा सम्बन्धित सूचना बमोजिम जुन तर्फको लागि आवेदन प्राप्त हुन आएको हो सोही तर्फ छात्रवृत्तिको लागि छनोट गरिनेछ ।

(२) आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित वर्गमा आवेदन गर्ने नियमित तथा उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमतर्फका विद्यार्थीमध्येबाट पहिला नियमिततर्फको छनोटमा समावेश गरिनेछ भने नियमितमा छात्रवृत्तिका लागि छनोट हुन नसकेका विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमको छनोट प्रक्रियामा समावेश गरिनेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम छनोट गर्दा स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित तर्फ आयोगद्वारा उपलब्ध गराइएको प्रश्नावली फारामबाट प्राप्त नतिजालाई आधारमानी प्रतिनिधिमूलक सूचक प्रणाली (प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङ, पीएमटी) को आधारमा छनोट गरिनेछ । प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङको आधारमा अनुसूची-४ को खण्ड (क) बमोजिम विश्लेषण हुनेछ ।

(४) छनोट सम्बन्धी भएको व्यवस्था बमोजिम उपदफा (३) बमोजिम विश्लेषण गरी पीएमटी क्विन्टाइल रेन्जका आधारमा पुरुष विद्यार्थीको हकमा पहिलो र दोस्रो क्विन्टाइल तथा महिला विद्यार्थीको हकमा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो क्विन्टाइलसम्मबाट योग्य विद्यार्थी छनोट गरिनेछ र प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङको छनोट सम्बन्धी आधारमा अनुसूची ४ को खण्ड (ख) र (ग) मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

(५) अति विपन्नताको स्तरमा परेका स्नातक तहको लागि पर्न आएका आवेदन मध्ये कक्षा बान्धमा अध्ययन गरेको शैक्षिक संस्था, संस्था अवस्थित क्षेत्र, प्राप्त गरेको प्रतिशत वा ग्रेड र स्नातकोत्तरको लागि स्नातक तहमा प्राप्त गरेको प्रतिशत वा ग्रेडलाई समेत आधार बनाउनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (२) बमोजिम छनोट गर्दा कुनै छात्रवृत्तिमा दुई वा दुईभन्दा बढी व्यक्तिको प्रतिशत बराबर भएमा दलित, महिला, दुर्गम क्षेत्रको वासिन्दाको प्राथमिकताक्रमका आधारमा छनोट गरिनेछ ।

(७) विशेष छात्रवृत्ति अन्तर्गत रहेको डोम, वादी, चमार र मुसहरका लागि स्नातक तहको चिकित्साशास्त्र र इन्जिनियरिङ तर्फको अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न देहाय बमोजिम भएको हुनु पर्नेछः

(क) नेपाली नागरिक भएको,

(ख) निम्न आय भएको भनी सम्बन्धित स्थानीय तह वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा नेपाल सरकारले तोकेको निकायबाट सिफारिश प्राप्त भएको,

(ग) दलितमध्येका डोम, वादी, चमार र मुसहरतर्फका छात्र छात्रा भएको,

(घ) नेपाल सरकार वा राष्ट्रिय दलित आयोग वा सम्बन्धित स्थानीय तह वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट डोम वा वादी वा चमार वा मुसहर समुदायको भएको भनी सिफारिस संलग्न भएको,

(ङ) सामुदायिक विद्यालयबाट एसइइ वा सो सरहको परीक्षामा प्रथम श्रेणी वा २.४ जिपिएमा उत्तीर्ण गरेको,

(च) सम्बन्धित शैक्षिक संस्था वा चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट संचालित प्रवेश परीक्षामा उत्तीर्ण भइ भर्ना पाएको हुनु पर्नेछ ।

१३. छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइने सीमा: (१) एक आर्थिक वर्षमा एकै परिवारका बढीमा दुई जनासम्मलाई मात्र आयोगबाट उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध हुन सक्नेछ ।

तर अपाङ्गता भएको आवेदकको हकमा त्यस्तो सीमा कायम हुने छैन ।

(२) छात्रवृत्ति एकवटा शैक्षिक कार्यक्रमका लागि मात्र उपलब्ध हुन सक्नेछ ।

(३) कुनै तहमा छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएको व्यक्तिले उक्त तहको अध्ययन गर्न छाडेमा उक्त विद्यार्थीलाई थप अवधिको छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइने छैन ।

(४) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुन सुकै व्यवस्था भए पनि पहिलो वर्ष छात्रवृत्ति प्राप्त गरिसकेका लाभान्वित विद्यार्थी मध्य अधिल्लो वर्षमा विशेष कारणले अध्ययन निरन्तरताको प्रमाण खुल्ने कागजात पेश हुन छुट भई छात्रवृत्ति पाउने सूचीमा पर्न नसकेका विद्यार्थीका लागि चालु वर्षको छात्रवृत्ति निरन्तरताको लागि आवेदन माग गरिनेछ, आयोगले वेबसाइटमा बढीमा १५ दिनको समयसीमा दिई सूचना प्रकाशन गरिनेछ र छुट भएको स्पष्ट प्रमाण सहित निवेदन पेश भएका विद्यार्थीलाई मात्र छात्रवृत्ति नविकरणमा समावेश गराइनेछ । छात्रवृत्ति चालु आ.व को मात्र प्रदान गरिनेछ र लगातार दुई वर्ष छात्रवृत्ति छनोट सूचीमा नपरेका विद्यार्थीलाई यो व्यवस्था लागु गरिनेछैन ।

(५) छात्रवृत्तिका लागि छनोटमा परेका विद्यार्थीले आयोगबाट माग गरिएका विवरण निर्धारित समय सीमाभित्र उपलब्ध नगराएमा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइने छैन ।

१४. सूचना सार्वजनिक गरिने: (१) छनोट प्रक्रिया पूरा भएपछि छनोटमा परेका विद्यार्थीको नामावलीको सूची आयोगले सार्वजनिक गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सार्वजनिक भएको सूची उपर कसैको नाम नपर्नु पर्नेमा परेको वा पर्नु पर्नेमा नपरेको भएमा त्यस्तो विद्यार्थीले सूची प्रकाशित भएको मितिले सात दिनभित्र कारण सहित सम्बन्धित उच्च शैक्षिक संस्थामा निवेदन गर्न सक्नेछ र त्यसरी पर्न आएका निवेदन उच्च शैक्षिक संस्थाले सात दिनभित्र आयोगको छात्रवृत्ति शाखामा पठाइ दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर आयोगले आवश्यक छानबीन गरी निर्णय गर्नेछ ।

परिच्छेद-७

रकम निकासा, शर्त तथा अनुगमन

१५. छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने प्रक्रिया: (१) शहीद वा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी, द्वन्द्वको कारण अपाङ्ग वा अङ्गभङ्ग भई शारीरिकरूपले कुनै काम काज गर्न नसक्ने अशक्त र द्वन्द्वको कारण वेपत्ता भएका व्यक्तिका छोराछोरी, अपाङ्गता भएका, आर्थिक रूपले विपन्न वा दलित (नियमित कार्यक्रमतर्फ र उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमतर्फ), मुक्त कमलरी र मुस्लिम महिला विद्यार्थी अन्तर्गतका छात्रवृत्तिका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका विद्यार्थीलाई आवेदन फारममा उल्लेख गरेको निजको बैङ्क खातामा आयोगबाट रकम निकासा गरिनेछ ।

(ख) छात्रवृत्ति वापतको निर्धारित रकम उपदफा (२) र (३) बमोजिम वार्षिक रूपमा प्रदान गरिनेछ ।

- (ग) विश्वविद्यालयले लिने परीक्षामा सामेल नभएमा बाँकी किस्ताको छात्रवृत्ति रकम प्रदान गरिनेछैन ।
- (२) वार्षिक कार्यक्रममा भर्ना भइ छनोट भएका विद्यार्थीलाई उपदफा (१) बमोजिम छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउँदा देहायका आधारमा त्यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछः
- (क) पहिलो किस्ता वार्षिकरूपले संचालित कार्यक्रममा भर्ना भएका विद्यार्थीलाई छनोटको सूची प्रकाशित भएपछि,
 - (ख) दोस्रो किस्ता प्रथम वर्षको परीक्षामा सम्मिलित भएको प्रमाण सहित अध्ययनरत संस्थाको सिफारिश प्राप्त भएपछि,
 - (ग) तेस्रो किस्ता प्रथम वर्षको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको प्रमाणका साथ विद्यार्थी अध्ययनरत शैक्षिक संस्थाबाट सिफारिस प्राप्त भएपछि,
 - (घ) चौथो किस्ता दोस्रो वर्षको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको प्रमाण साथ शैक्षिक संस्थाबाट अध्ययनरत रहेको सिफारिश प्राप्त भएपछि ।
 - (ङ) पाँचौँ किस्ता तेस्रो वर्षको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको प्रमाण साथ शैक्षिक संस्थाबाट अध्ययनरत रहेको सिफारिश प्राप्त भएपछि ।
- (३) सेमेष्टर प्रणालीमा भर्ना भइ छनोट भएका विद्यार्थीलाई उपदफा (१) बमोजिम रकम उपलब्ध गराउँदा देहायका आधारमा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछः
- (क) पहिलो किस्ता संचालित कार्यक्रममा भर्ना भएका विद्यार्थीलाई छनोटको सूची प्रकाशित भएपछि,
 - (ख) दोस्रो किस्ता दोस्रो सेमेष्टर परीक्षामा सम्मिलित भएको प्रमाण सहित अध्ययनरत संस्थाको सिफारिश प्राप्त भएपछि,
 - (ग) तेस्रो किस्ता पहिलो तथा दोस्रो सेमेष्टर उत्तीर्ण गरेको प्रमाणका साथ तेस्रो सेमेष्टरको परीक्षामा सम्मिलित भई विद्यार्थी अध्ययनरत शैक्षिक संस्थाबाट सिफारिस प्राप्त भएपछि,
 - (घ) चौथो किस्ता तेस्रो र चौथो सेमेष्टरको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको प्रमाणका साथ शैक्षिक संस्थाबाट अध्ययनरत रहेको सिफारिश प्राप्त भएपछि ।
 - (ङ) पाँचौँ किस्ता उपलब्ध गराउनु पर्ने कार्यक्रमका हकमा पाँचौँ र छैठौँ सेमेष्टर उत्तीर्ण गरेको प्रमाणका साथ शैक्षिक संस्थाबाट अध्ययनरत रहेको सिफारिश प्राप्त भएपछि ।
- (४) उपदफा (२) र (३) बमोजिम छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउँदा आयोगबाट सूचना प्रकाशित गरी निर्धारित समयभित्र प्रगति विवरण प्राप्त भएको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- (५) अध्ययनरत विद्यार्थीको दोस्रो वर्ष देखि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनका लागि आयोगमा पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा अनुसूची-५ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।
- (६) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दलित समुदायतर्फका अति न्यून आय भएका डोम, वादी, चमार र मुसहरवर्गका विद्यार्थीलाई चिकित्साशास्त्र वा इन्जिनियरिङ विषयका स्नातक तहका कार्यक्रममा आयोगबाट उपलब्ध गराइने छात्रवृत्तिको रकमको निकासा देहायका आधारमा हुनेछः

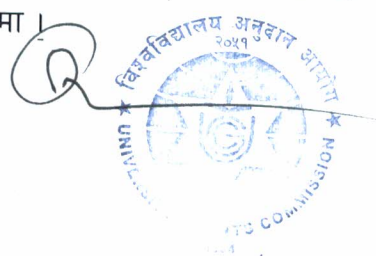
- (क) विद्यार्थी निर्वाह खर्च वापत अध्ययन अवधिका लागि मासिक पाँच हजार रूपैयाँका दरले अर्ध वार्षिक रुपमा विद्यार्थीको नाममा खोलिएको बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गरिनेछ ।
- (ख) वार्षिक तथा सेमेष्टर प्रणालीमा सञ्चालित कार्यक्रम अन्तर्गतका लाभान्वित विद्यार्थीले आगामी वर्षको किस्ताबन्दी छात्रवृत्ति वा मासिक निर्वाह खर्च रकम प्राप्त गर्न अधिल्लो वर्षको परीक्षाको प्रगति विवरण एवं हालको अध्ययन निरन्तरता खुल्ने गरी भर्ना भएको प्रमाण समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) वार्षिक कार्यक्रमतर्फ भर्ना हुनेको हकमा लगातार दुई वर्ष वा सेमेष्टर प्रणालीतर्फ भर्ना हुनेको हकमा लगातार चौथो सेमेष्टर भन्दा बढीको परीक्षामा अनुत्तीर्ण हुने विद्यार्थीलाई यो सुविधा उपलब्ध हुने छैन ।
- (घ) पूर्ण छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले आफ्नो अध्ययन सके पश्चात मन्त्रालयमा सम्पर्क राख्नु पर्नेछ र निजले छात्रवृत्ति सम्बन्धी संघीय कानून बमोजिम नेपाल सरकारले खटाएको स्थानमा गई सेवा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- (ङ) तोकिएको स्थानमा गई तथा तोकिएको अवधिसम्म काम नगर्ने विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति सम्बन्धी संघीय कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

१६. विद्यार्थीले पूरा गर्नुपर्ने शर्त: छात्रवृत्तिमा छनोट भई अध्ययनरत विद्यार्थीले देहाय बमोजिमका शर्त पूरा गर्नु पर्नेछ:

- (क) अनुसूची ७ मा उल्लेख भए बमोजिमको कबुलियतनामा भर्ने,
- (ख) अध्ययनरत विषयमा शैक्षिक मर्यादा कायम राख्दै सफलता साथ अध्ययन पूरा गरेको,
- (ग) कावु बाहिरको परिस्थिति बाहेक अध्ययनलाई बीचैमा छाड्न पाइने छैन,
- (घ) आयोगले तोकेका आचारसंहिता पालना गरेको र आयोगले नतोकेको अवस्थामा सम्बन्धित विश्वविद्यालयले तोकेको आचारसंहिता पालना गरेको,
- (ङ) प्राप्त छात्रवृत्ति रकम शैक्षिक क्रियाकलापमा मात्र खर्च गर्ने गरेको,
- (च) आफ्नो शैक्षिक प्रगति विवरण आयोगमा पेश गरेको ।

१७. छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध नगराइने: (१) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा छात्रवृत्तिको रकम उपलब्ध गराइने छैन:

- (क) आवेदनमा माग गरिएका विवरण गलत तथा भुट्टा भएको पाइएमा,
- (ख) नेपाल सरकारले उच्च शिक्षामा प्रदान हुने कुनै एक वा सबै छात्रवृत्तिका कार्यक्रम लागू नगरेमा,
- (ग) छात्रवृत्ति पाउन छनोट भएको विद्यार्थीले नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा अन्य कुनै विश्वविद्यालय वा क्याम्पसबाट छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको वा यस्तै किसिमको सहायता एवं सुविधा अन्य कुनै स्वदेशी वा विदेशी निकाय वा संस्थाबाट प्राप्त गरी उपयोग गरेको प्रमाण आयोगमा प्राप्त भएमा ।

- (घ) छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको विद्यार्थीले अध्ययन गर्न छाडेमा,
 - (ङ) आयोगले विवरण पेश गर्न सूचना प्रकाशित गरेको अवधिभित्र प्रगति विवरण पेश नगरेमा,
 - (च) छनोट भएका विद्यार्थीले अध्ययन संकाय वा विषय परिवर्तन गरेमा,
 - (छ) छात्रवृत्तिसम्बन्धी अन्य शर्त पालना नगरेमा, र
 - (ज) परीक्षामा लगातार दुई वर्ष वा चौथो सेमेष्टरसम्म अनुतिर्ण भएमा ।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नका लागि गलत तथा भुठा विवरण पेश गरेको वा छात्रवृत्ति लिएको पाइएमा निजले प्राप्त गरी सकेको छात्रवृत्ति रकम समेत प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ ।

(३) आयोगले गलत तथा भुठा विवरण पेश गरी छात्रवृत्ति दावी गर्ने विद्यार्थी उपर कुनै पनि सहूलियत नपाउने गरी कारवाही गर्न सम्बन्धित शैक्षिक संस्थालाई लेखी पठाउनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम लेखी आएमा त्यस्तो विद्यार्थीलाई कुनैपनि सहूलियत नपाउने गरी सूचिकृत गर्नु सम्बन्धित शैक्षिक संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) छात्रवृत्ति वितरण तथा उपयोगलाई व्यवस्थित, मर्यादित एवं वैज्ञानिक बनाउन आयोगले नतिजामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली अवलम्बन गर्नेछ ।

(२) मन्त्रालय तथा आयोगले विश्वविद्यालयको सहभागितामा छात्रवृत्ति सम्बन्धी कार्यको अनुगमनको व्यवस्था गर्नेछ ।

(३) आयोगले छात्रवृत्ति सम्बन्धी समग्र पक्षको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि समिति माफत कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउनेछ ।

१९. उच्च शैक्षिक संस्थाको कर्तव्य र भूमिका :- (१) छात्रवृत्ति वितरणको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविक विवरण आयोगमा उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित शैक्षिक संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित कर्तव्यका अतिरिक्त शैक्षिक संस्थाको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) आफ्नो संस्थामा अध्ययनरत विद्यार्थीको विवरण अनुसूची-६ बमोजिम भरी आयोगमा सिफारिश गरी पठाउने,
- (ख) छात्रवृत्ति प्राप्त गरी अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीको अध्ययनको अद्यावधिक विवरण समय समयमा आयोगमा पठाउने,
- (ग) विद्यार्थीको अध्ययनका लागि आवश्यक वातावरण तयार गर्ने,
- (घ) आयोगले माग गरेको विवरण समयमै पठाउने,
- (ङ) छात्रवृत्ति प्राप्त गरी अध्ययन गरेको विद्यार्थीले बीचमै पढाइ छाडेमा सोको जानकारी आयोगमा पठाउने,
- (च) छात्रवृत्तिको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आयोगलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(३) छात्रवृत्तिमा अध्ययनरत विद्यार्थी सम्बन्धी अध्यावधिक विवरण सम्बन्धित शिक्षण संस्थाले प्रत्येक वर्ष अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

छात्रवृत्ति रकम सम्बन्धी व्यवस्था

२०. छात्रवृत्तिको रकम: (१) यस निर्देशिकामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न छनोट भएको विद्यार्थी शहीद तथा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी वा अपाङ्गता भएका वा आर्थिक रूपले विपन्न वा दलित वा मुक्त कमलरी वा मुस्लिम महिलालाई साधारण तथा प्राविधिक विषयतर्फ वार्षिक रूपमा स्नातक तहका लागि रु. चौविस हजार र स्नातकोत्तर तहका लागि तीस हजार रूपैयाँ उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति कार्यक्रमतर्फ स्नातक तहको छात्रवृत्तिका हकमा साधारण विषयतर्फ वार्षिक पन्ध्र हजार रूपैयाँ र प्राविधिक विषयतर्फ एक्काईस हजार रूपैयाँ कार्यक्रम अवधिभर अर्थात सन् २०२६ को जुन महिनासम्म मात्र उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) स्नातक तहको साधारण विषयका लागि बढीमा चार वर्षको लागि र स्नातक तहको प्राविधिक विषयका लागि अध्ययन अवधिका आधारमा बढीमा पाँच वर्षसम्म छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(४) स्नातकोत्तर तहको लागि बढीमा दुई वर्षसम्म छात्रवृत्ति कार्यक्रम बापत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(५) दलित समुदायतर्फका अति न्यून आय भएका डोम, वादी, चमार र मुसहर वर्गका छनोटमा परेको स्नातक तह अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि उपलब्ध हुने विशेष छात्रवृत्ति, २०७२ बमोजिमको रकम देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) चिकित्साशास्त्रतर्फ : वार्षिक तथा सेमेष्टर प्रणालीमा भर्ना हुने विद्यार्थीको लागि त्यस्तो भर्नाको सुनिश्चितता भएको कागज पेश गरेपछि चिकित्साशास्त्रतर्फको हकमा विद्यार्थीको शुल्क लगायत शिक्षण संस्थामा भुक्तानी गर्नु पर्ने रकम चिकित्सा शिक्षा आयोगले निर्धारण गरेको शुल्कको सीमाभित्र रही र फ्याकल्टी बोर्डले स्थान विशेषको आधारमा शुल्कमा उचित रकम थप गरेको भए सो रकमका आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

(ख) इन्जिनियरिङतर्फ : सम्बन्धित उच्च शैक्षिक संस्थाको शुल्क बाह्र लाख भन्दा कम भएमा सोही बमोजिम र सो भन्दा बढी भएमा बाह्र लाखसम्म ।

(६) माथि उपदफा (१), (२), (३) र (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि छात्रवृत्तिको रकम वार्षिक बजेटको परिधिभित्र रही समय समयमा आयोगले हेरफेर वा परिमार्जन गर्न सक्नेछ र त्यस्तो बजेट नेपाल सरकारले कटौती गरेमा आयोगले सोही बमोजिम कटौती गर्नेछ ।

(७) छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नका लागि आयोगबाट प्रकाशित सूचनामा तोकिएको समयभित्र निर्धारित तह र वर्षका विद्यार्थीले पेश गरेको आवेदन साथ संलग्न कागजातका आधारमा विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही यसै निर्देशिका बमोजिम विद्यार्थीको छनोट गरी निर्धारित वा कायम रकम विद्यार्थीले आयोगलाई उपलब्ध गराएको बैंक खातामा निकास गरिने छ ।

परिच्छेद - ९

विविध

२१. निर्देशिकामा हेरफेर संशोधन वा गर्न सक्ने: (१) यस निर्देशिकामा कुनै हेरफेर वा संशोधन गर्नु पर्ने भएमा समितिको सिफारिसमा आयोगले संशोधन वा हेरफेर सक्नेछ ।
तर थप आर्थिक दायित्व पर्ने विषयमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति अनिवार्य रूपमा लिनुपर्नेछ ।
(२) आर्थिक दायित्व नपर्ने गरी यस निर्देशिकाको अनुसूचीमा समितिको सिफारिसमा आयोगले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।
२२. प्रतिवेदन तयार गर्ने : समितिले प्रत्येक वर्ष यस निर्देशिका बमोजिम भए गरेका कार्यको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी आयोगमा पेश गर्नेछ र सोको एक प्रति मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
२३. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने: यस निर्देशिका कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ आइपरेमा आयोगले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
तर थप आर्थिक दायित्व पर्ने विषयमा त्यस्तो आदेश जारी गर्न सकिने छैन ।
२४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यो निर्देशिकामा लेखिएका विषयहरू यसै निर्देशिका बमोजिम र अन्य विषयहरू प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछन् ।
२५. खारेजी र बचाऊ: (१) देहायका निर्देशिका खारेज गरिएका छन् :-
(क) उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
(ख) उच्च शिक्षाको विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति निर्देशिका (मापदण्ड), २०७८
(२) उपदफा (१) बमोजिम खारेजी भएका निर्देशिका बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै निर्देशिका बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा १० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

सानोठिमी, भक्तपुर

(छात्रवृत्ति आवेदन फारम)

फोटो

१. आवेदक विद्यार्थीको विवरण

विद्यार्थीको नाम, थर (देवानगरी)	सुरुको नाम		वीचको नाम		अन्तिम नाम (थर)	
अंग्रेजीमा (Capital Letters)						
नागरिकता			ना.प्र.नं.	जारी मिति:	जारी गर्ने जिल्ला:	
लिङ्ग	महिला		पुरुष	अन्य (तेस्रो लिङ्ग)		
स्थायी ठेगाना प्रदेश		जिल्ला		गा.पा. / न.पा	वडा नं	टोल/गाउँ
हालको ठेगाना		जिल्ला		गा.पा. / न.पा	वडा नं	टोल/गाउँ
सम्पर्क नम्बर	टेलिफोन :					
	मोबाइल :					
इमेल						
जन्ममिति	वि.स.		इस्वी सन्			
बाबुको नाम, थर						
आमाको नाम, थर						
वाजेको नाम, थर						

२. शैक्षिक योग्यता

एस.एल.सी / एस.ई.ई.	उत्तीर्ण वर्ष	श्रेणी/प्राप्ताङ्क % वा जिपिए
--------------------	---------------	-------------------------------

विद्यालयको नाम, ठेगाना			
उच्च माध्यमिक विद्यालय (१२ कक्षा)	उत्तीर्ण वर्ष		श्रेणी/प्राप्ताङ्क % वा जिपिए
अध्ययन गरेको विद्यालयको नाम, ठेगाना			
रजिष्ट्रेसन नं. (राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड/प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्)			
स्नातक तह	उत्तीर्ण वर्ष		श्रेणी/प्राप्ताङ्क % वा जिपिए
विश्वविद्यालय रजिष्ट्रेसन नं.			
अध्ययन गरेको शैक्षिक संस्थाको नाम, ठेगाना			

३. अध्ययनरत शैक्षिक संस्थाको विवरण

अध्ययनरत शैक्षिक संस्थाको नाम र ठेगाना			
अध्ययनरत तह	स्नातक तह		स्नातकोत्तर तह
अध्ययनरत वर्ष वा सेमेष्टर			
सङ्काय			
विषय			

४. छात्रवृत्ति वा निशुल्क वृत्ति पाएको भए सोको विवरण

क्र.सं.	छात्रवृत्ति/निशुल्क वृत्तिको नाम	छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने संस्थाको नाम र ठेगाना	छात्रवृत्ति रकम	कैफियत
१.				

५. विद्यार्थीको बैंक खाता सम्बन्धी विवरण (बैंकको लिष्ट वेब साइटबाट छनोट गर्ने)

बैंकको नाम	
ठेगाना	
शाखा	
विद्यार्थीको डिजिटल बैंक खाता नम्बर	

अनुसूची-२
(दफा १० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निवेदन पत्र

मिति: २०८८ ।.....।.....

श्रीमान् प्रमुखज्यू,
..... ।

शहीद वा द्वन्द्व पीडितका छोराछोरी, अपाङ्गता भएका, आर्थिक रूपले विपन्न वा दलित, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला, तराईका दलितमध्ये डोम, वादी, चमार र मुसहर विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने “उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०” बमोजिम देहायका कागजात संलग्न राखी छात्रवृत्तिको लागि अनुरोध गर्दछु । साथै मैले यस तहमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा कुनै स्वदेशी वा विदेशी संघ, संस्था वा निकाय मार्फत अन्य कुनै छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको छैन । मैले उल्लेख गरेका विवरणहरू सत्य छन्, भुट्टा भएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीको लागि मञ्जुर छु ।

विद्यार्थीको नाम:

विद्यार्थीको दस्तखत :

मिति :

औंठा छाप	
दायाँ	वायाँ

सिफारिस पत्र

सम्बन्धित उच्चशैक्षिक संस्थाको सिफारिस (आवेदन गर्ने समूहमा ✓ चिन्ह लगाउने)

श्री विश्वविद्यालय अनुदान आयोग,
सानोठिमी, भक्तपुर ।

शहीद वा द्वन्द्व पीडितका परिवार, अपाङ्गता भएका, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला, आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित वर्ग र अति न्यून आय भएका डोम, वादी चमार, मुसहर विद्यार्थीहरूलाई उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन तहाँ आयोगबाट स्वीकृत “उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०” बमोजिम विद्यार्थीले पेश गरेको विवरण तथा संलग्न प्रमाण समेतका आधारमा जिल्ला स्थानीय तह वडा नं. बस्ने वर्ष का विद्यार्थी श्री लाई छात्रवृत्तिको लागि सिफारिस गर्दछु । यस शैक्षिक संस्थामा भएको अभिलेखका आधारमा यस विश्वविद्यालय/क्याम्पसमा निजले नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा अन्य कुनै संघ, संस्था वा निकायबाट छात्रवृत्ति प्राप्त नगरेको व्यहोरा समेत प्रमाणित गर्दछु ।

आङ्गिक क्याम्पस/केन्द्रीय विभाग/स्कूल वा कसम्बन्धितप्राप्त क्याम्पस प्रमुखको

नाम:

दस्तखत:

संस्थाको नाम :

मिति:

संस्थाको छाप:

स्थानीय निकायको सिफारिस (सिफारिस गरिएको समूहमा ✓ चिन्ह लगाउने)

श्री विश्वविद्यालय अनुदान आयोग,
सानोठिमी, भक्तपुर ।

शहीद वा द्वन्द्व पीडितका परिवार, अपाङ्गता भएका, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला, आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित वर्ग र अति न्यून आय भएका डोम, वादी चमार, मुसहर विद्यार्थीहरूलाई उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन तहाँ आयोगबाट स्वीकृत “उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०” बमोजिम जिल्ला स्थानीय तह वडा नं. बस्ने वर्ष का विद्यार्थी श्री को परिवारका सदस्य सरकारी सेवामा वहाल नरहेको र राज्यकोषबाट तलब सुविधा प्राप्त गर्ने व्यक्ति नरहेको व्यहोरा सिफारिस गरिन्छ ।

प्रमाणित गर्ने स्थानीय निकाय प्रमुखको

नाम:

पद:

कार्यालयको छाप:

दस्तखत:

मिति :

सम्बन्धित विद्यार्थीले संलग्न गर्नुपर्ने कागजातको सूची

- (१) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (२) सम्बन्धित शैक्षिक संस्थामा भर्ना भएको प्रमाण (भर्ना बिल वा सिफारिस पत्र),
- (३) पछिल्लो शैक्षिक उपाधिको मार्कशिट/ट्रान्सक्रिप्ट प्रतिलिपि,
- (४) अनुसूची २
- (५) शहीद वा द्वन्द्व पीडितका छोराछोरीका हकमा सम्बन्धित स्थानीय तह वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा नेपाल सरकारले तोकेको निकायबाट शहीद वा द्वन्द्व पीडितका छोराछोरी भएको भन्ने सिफारिस पत्र,
- (६) अपाङ्गको हकमा अपाङ्गता सम्बन्धी प्रमाण,
- (७) दलितको हकमा दलित जातजाति भएको प्रमाण,
- (८) मुक्त कमलरीको हकमा मुक्त कमलरी भएको प्रमाण,
- (९) मुस्लिम महिलाको हकमा मुस्लिम भएको प्रमाण,
- (१०) आर्थिकरूपले विपन्नको हकमा नेपाल सरकार वा अन्तर्गतका निकायद्वारा विपन्न घरपरिवार भनी जारी/सिफारिश प्रमाणपत्र,
- (११) तराईका दलित मध्ये डोम, वादी, चमार र मुसहर विद्यार्थीको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तह वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा राष्ट्रिय दलित आयोग वा नेपाल सरकारले तोकेको निकायबाट डोम वा वादी वा चमार वा मुसहर भएको र विपन्न भएको भन्ने सिफारिस पत्र,
- (१२) विद्यार्थीको डिजिटल बैंक खाता विवरण ।

अनुसूची - ३

प्रश्नावली फाराम

(दफा ११ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

आवेदन पेश गरेको वर्ग/समूह: शहीद वा द्वन्द्व पीडितका परिवार, अपाङ्गता भएका, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला, आर्थिकरूपले विपन्न वा दलित वर्ग वा डोम, वादी चमार, मुसहर अध्ययन गर्न चाहेको वा अध्ययनरत तह : स्नातक/स्नातकोत्तर

१. आवेदक विद्यार्थीको विवरण	सुरूको नाम.....(टाइप गर्ने)...	विचको नाम.....(टाइप गर्ने)....	थर.....(टाइप गर्ने)...	जातजाति कोड....(छनोट गर्ने)...
	जन्मेको स्थान.....(टाइप गर्ने).....	लिङ्ग.....(छनोट गर्ने)....	फोन नम्बर.....(टाइप गर्ने)....	जन्म मिति...(छनोट गर्ने).....
२. ठेगाना:				
क) स्थायी: (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/नगरपालिका	वडा नं..... टोल ... (टाइप गर्ने)....
ख) अस्थायी: (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/नगरपालिका	वडा नं..... टोल ... (टाइप गर्ने)....
३. अभिभावकको विवरण:				
क) बाबुको:	पूरा नाम थर(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		
ख) हजुरबाबुको:	पूरा नाम थर(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		
ग) आमाको:	पूरा नाम थर(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		
घ) स्थानीय अभिभावकको:	पूरा नाम थर(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		
४. कक्षा १२ अध्ययन गरेको विद्यालयको विवरण:				
क) विद्यालयको ठेगाना (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/नगरपालिका	वडा नं..... टोल ... (टाइप गर्ने)....
ख) विद्यालयको विवरण (कुन हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	पूरा नाम(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		
ग) कक्षा १२ को रजिष्ट्रेशन नं.(टाइप गर्ने).....	घ) कक्षा १२ को अन्तिम परिक्षाको सिम्बोल नं.(टाइप गर्ने)...			
ड) प्राचार्य वा प्रधानाध्यापकको:	पूरा नाम थर(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं. (टाइप गर्ने).....		

५. स्नातक तहमा अध्ययन गर्न चाहेको वा अध्ययनरत शैक्षिक संस्था र विषय सम्बन्धी विवरण: (एकिन नभैसकेको भए बढी सम्भावना भएको लेख्ने)					
क) शैक्षिक संस्थाको:	पूरा नाम	(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं.	(टाइप गर्ने).....	
ख) शैक्षिक संस्थाको ठेगाना (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	प्रदेश.....	जिल्ला.....	गाउँ/नगरपालिका ...	वडा नं.....	टोल ... (टाइप गर्ने).....
ग) विश्वविद्यालय/शैक्षिक प्रतिष्ठान आदि (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	(कुन हो)				
घ) अध्ययन संकाय: विज्ञान /मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र /वाणिज्य /शिक्षा /स्वास्थ्य /इन्जिनियरिङ /कानून /अन्य					
त्यसमा ठीक = चिन्ह लगाउने।					
६. स्नातकोत्तर तहमा अध्ययन गर्न चाहेको वा अध्ययनरत शैक्षिक संस्था र विषय सम्बन्धी विवरण: (एकिन नभैसकेको भए बढी सम्भावना भएको लेख्ने)	पूरा नाम	(टाइप गर्ने).....	सम्पर्क फोन नं.	(टाइप गर्ने).....	
क) शैक्षिक संस्थाको:	पूरा नाम	(टाइप गर्ने).....	वडा नं.....	टोल ... (टाइप गर्ने).....	
ख) शैक्षिक संस्थाको ठेगाना (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	प्रदेश.....	जिल्ला.....	गाउँ/नगरपालिका ...	वडा नं.....	टोल ... (टाइप गर्ने).....
ग) विश्वविद्यालय/शैक्षिक प्रतिष्ठान आदि (के हो वेब साइटको सूचीबाट छनोट गर्ने)	(कुन हो)				
घ) अध्ययन संकाय: विज्ञान /मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र /वाणिज्य /शिक्षा /स्वास्थ्य /इन्जिनियरिङ /कानून /अन्य					
त्यसमा ठीक = चिन्ह लगाउने।					

७.१ विद्यार्थीको घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	७.२ समूह अनुसार परिवारका सदस्यहरू	७.३ घरमा कोठाहरूको प्रयोगको अवस्था	७.४ परिवारका सदस्यहरूको रोजगारीको स्थिति	७.५ परिवारका सदस्यहरूको वासस्थान	७.६ विद्यार्थीको घरमुली
क. जम्मा सदस्य सङ्ख्या जना	क. (०-१८) वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाको सङ्ख्या जना	क. भान्सा कोठा ओटा	क. स्वरोजगारमा संलग्न सङ्ख्या जना	क. आफ्नो घरमा जना	क. हजुरआमा
ख. महिला सदस्य सङ्ख्या जना	ख. (१९-४५) वर्ष उमेर समूहका सदस्य सङ्ख्या जना	ख. चर्पी/स्नान कोठा ओटा	ख. अन्य निजी संस्थामा जागिर गर्ने सङ्ख्या जना	ख. भाडामा जना	ख. आमा वा काकी
ग. पुरुष सदस्य सङ्ख्या जना	ग. (४६-६४) वर्ष उमेर समूहका सदस्य सङ्ख्या जना	ग. सुत्ने कोठा ओटा	ग. सरकारी जागिर गर्ने सङ्ख्या जना	ग. विदेशमा बस्ने सङ्ख्या जना	ग. दिदीबहिनी
घ. अपाङ्गता भएका सदस्य सङ्ख्या जना	घ. (६५ वर्षभन्दा माथि उमेर समूहका सदस्य सङ्ख्या जना	घ. बस्ने / खाने कोठा ओटा	घ. वेरोजगार सङ्ख्या जना	घ. घरबाहिर स्वदेशमा बस्ने सङ्ख्या जना	घ. बुबा वा काका
ड. अपाङ्गता नभएका सदस्य सङ्ख्या जना	ड. ६५ वर्षभन्दा माथि उमेर समूहका सदस्य सङ्ख्या जना	ड. व्यवसाय चलाएको कोठा ओटा	ड. वेरोजगार सङ्ख्या जना	ड. दाजुभाइ च. अन्य	ड. दाजुभाइ च. अन्य

७.७ गरिव परिवार परिचयपत्र भएमा गरिव परिवार परिचयपत्र नम्बर क. पहेंलो ☐ ख. हरियो ☐ ग. निलो ☐ घ. रातो ☐ कुन रङको कार्ड हो ठिक चिन्ह लगाउने ।	७.८ विद्यार्थीको घरमूलीको शैक्षिक अवस्था क. निरक्षर ☐ ख. साक्षर ☐ ग. आधारभूत तह (कक्षा ८ पूरा नगरेको) ☐ घ. एसइई (कक्षा १० सरह उत्तीर्ण) ☐ ङ. प्रवीणता प्रमाणपत्र तह (कक्षा १२ सरह उत्तीर्ण) ☐ च. स्नातक, स्नातकोत्तर वा माथिल्लो तह उत्तीर्ण ☐	७.९ घरको फोहर मैला व्यवस्थापन क. नगरपालिका वा गाउँपालिकाबाट सङ्कलन गरिने ☐ ख. निजी वा सामुदायिक सङ्कलनले लैजाने ☐ ग. कुतै थुपार्ने गरेको ☐ घ. डढाउने वा गाड्ने गरेको ☐ ङ. मलको रुपमा प्रयोग गर्ने गरेको ☐ च. अन्य ☐	७.१० घरमूलीको वैवाहिक स्थिति क. अविवाहित ☐ ख. विवाहित ☐ ग. विधवा वा विदुर ☐ घ. पारपाचुके भएको वा छुट्टिएको ☐ ङ. अन्य ☐	७.११ बत्ती बाल्नको लागि मुख्य स्रोत क. गोबर ग्याँस ☐ ख. मटितेल ☐ ग. सोलार ☐ घ. विजुली ☐ ङ. अन्य ☐	७.१२ आफ्नो घरबाट वडा कार्यलय सम्मको दुरी किलोमिटरमा लेख्ने कि.मि .
७.१३ घरको बाहिरी गारोमा प्रयोग भएको प्रमुख निर्माण सामग्री क. जस्ता र टिन ☐ ख. काँचो ईँटा ☐ ग. बाँसजन्य सामग्री र स्याउला ☐ घ. माटोको जोडाइ भएको ईँटाढुङ्गा ☐ ङ. सिमेन्टको जोडाइ भएको ईँटाढुङ्गा ☐ च. काठ र फल्याक ☐ छ. फ्रिफ्याब ☐ ज. अन्य ☐	७.१४ घरमा आपूर्ति हुने खानेपानीको मुख्य स्रोत क. धारा (पाइप घरपरिसर बाहिर) ☐ ख. धारा (पाइप घरपरिसर भित्र) ☐ ग. टयुबवेल र हाते पम्प ☐ घ. जार र बोतल ☐ ङ. ढाकिएको इनार ☐ च. मूलको धारा ☐ छ. खुला इनार र कुवा ☐ ज. नदी र खोला ☐ झ. अन्य स्रोत ☐	७.१५ छानामा प्रयोग भएको निर्माण सामग्री क. खर र पराल र छ्वाली ☐ ख. माटो ☐ ग. जस्ता र टिन र च्यादर ☐ घ. काठ र फल्याक ढलान सिमेन्ट ☐ ङ. टायल वा खपेटा वा फिंगरी र ढुङ्गा र स्लेट ☐ च. अन्य ☐	७.१६ चर्पी क. फलस भएको चर्पी (सिटिक टयाङ्कमा जोडिएको) ☐ ख. फलस भएको चर्पी (सार्वजनिक ढलमा जोडिएको) ☐ ग. साधारण घरायसी चर्पी ☐ घ. सामुदायिक र सार्वजनिक चर्पी ☐ ङ. चर्पी नभएको ☐	७.१७ खाना पकाउन प्रयोग गरिएको चुलो क. अगेना ☐ ख. माटोको चुला ☐ ग. धुवीरहित सुधारिएको चुलो ☐ घ. स्टोभ चुलो (मटितेल) ☐ ङ. ग्याँस चुलो ☐ च. विद्युती (इन्डक्सन चुलो) ☐ छ. अन्य ☐	७.१८ रैरखाद्य सम्पत्ति माथिको स्वामित्व छ छैन क. ल्यापटप ☐ ख. फ्रीज ☐ ग. लुगा धुने वासिड मेसिन ☐ घ. हिटर वथवा एयर कन्डिसनर ☐ ङ. दुई पाइग्रे सवारी साधन ☐ च. चार पाइग्रे सवारी साधन ☐

अनुसूची - ४

(दफा १२ को उपदफा (३) र (४) सँग सम्बन्धित)

खण्ड - क

गरिब/विपन्न वा दलित लक्षित छात्रवृत्ति छनोट पद्धति तथा गरिबीको क्विन्टाइल (Quintile)

उच्च शिक्षामा गरिब वर्गका विद्यार्थीको समतामूलक पहुँचका लागि आयोगद्वारा वितरण गरिने छात्रवृत्तिको लागि आधारभूत आवश्यकताको लागत पद्धति (कस्ट अफ बेसिक निड्स एप्रोच) र स-सानो क्षेत्र आँकलन (स्मल एरिया इस्टिमेशन मेथड) को प्रयोग भएका राष्ट्रिय सर्भेक्षणको तथ्याङ्क प्रयोग गरिनेछ। त्यस्तो तथ्याङ्कबाट प्रतिनिधि सूचक परीक्षण प्रणाली (प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङ - पीएमटी) विकास गरी त्यसको कार्यान्वयनको क्रममा गुनासो सम्बोधन पद्धति (ग्रिभान्स ह्याण्डलिङ मेथड) समेतको प्रयोग गरिएको हुनेछ।

(क) आधारभूत आवश्यकताको लागत पद्धति (कस्ट अफ बेसिक निड्स एप्रोच): विश्व बैंकको जीवनस्तर मापन विधि (लिभिङ स्ट्याण्डर्ड मेजरमेन्ट स्टडी) को आधारमा नेपालको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले सन् २०२२/०२३ वा सो भन्दा पछि सम्पन्न गरेको नेपाल जीवनस्तर सर्भेक्षण मा गरिबी मापन गर्न सिविएन एप्रोच अन्तर्गत प्रयोग गरिएको गरिबीको रेखा (प्रादेशिक गरिबीको स्तर वा प्रोभिन्सीयत पोभर्टी लाइन) समेतको प्रयोग गरिएको छ। सो क्षेत्रीय गरिबीको रेखा (अ) खाद्य गरिबी (फुड-पोभर्टी) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन आवश्यक पर्ने औसत क्यालोरी तथा (आ) गैर-खाद्य गरिबी (नन फुड पोभर्टी) घरायसी खर्चको जोड हो।

(ख) प्रतिनिधि सूचक परीक्षण प्रणाली (प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङ - पीएमटी) र कस्ट अफ बेसिक निड्स एप्रोच अन्तर्गत खाद्य तथा अखाद्य गरिबी मार्फत क्षेत्रीय गरिबीको रेखा, Lasso Regression (लासो प्रतिगमन) पद्धतिमा आधारित प्रादेशिक गरिबीको स्तर वा प्रोभिन्सीयत पोभर्टी लाइन समेत विकास गरेपछि छात्रवृत्तिको लागि आवेदक विद्यार्थीहरूको घरायसी तहको गरिबी पत्ता लगाउने क्रममा राष्ट्रिय तहमा गरिएको अध्ययनबाट प्रतिनिधिको रूपमा लिइएका सूचक तथा ती सूचकहरूका विभिन्न विकल्पहरूको तथ्याङ्कीय पद्धति मार्फत विश्लेषण गर्न प्रतिनिधि सूचक परीक्षण प्रणाली (प्रोक्सी मिन्स टेस्टिङ (पीएमटी) को प्रयोग गरिनेछ। नेपाल जीवनस्तर सर्भेक्षण २०२२/२०२३ वा सो भन्दा पछि गरिएको नमुना घरघुरीबाट सङ्कलन गरिएको तथ्याङ्क सेटको घरायसी विशेषताहरू माथि वास्तविक प्रति व्यक्ति उपभोगको Natural Logarithm (log-transform) को आधारमा यो पीएमटी मोडल विकास गरिएको हो। शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत शैक्षिक सुधार कार्यक्रमहरूमा प्रयोग भई आएको पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ, जस अन्तर्गत गरिबीको निर्धारकको रूपमा प्रदेश अनुसार विभिन्न फरक फरक संख्यामा प्रतिक्रिया चर/सूचक (रेस्पन्स भेरिएबल) तथा ती अन्तर्गत विभिन्न घरायसी विशेषता रहेका छन जुन तथ्याङ्कीय हिसाबले महत्वपूर्ण प्रतिगमन गुणाङ्क रहेका छन। यो पद्धतिमा आवेदक विद्यार्थीहरूले उपलब्ध गराएका उल्लेखित प्रतिक्रिया चर/सूचकहरू तथा ती अन्तर्गतका घरायसी विशेषताहरूको सम्बन्धित गाउँ/नगरपालिका वडा अध्यक्षबाट आवश्यकतानुसार स्थलगत अध्ययन गरी रूजु एवम प्रमाणीकरण (भेरिफिकेसन) हुने भएकोले सो सूचना नै अन्तिम हुनेछ। रितपर्वक प्राप्त यस्ता आवेदन विद्यार्थी मध्येबाट पीएमटी मोडल अनुसार तथ्याङ्क विश्लेषण गरी तयार तथा यकिन गरिएको सम्पन्नताको स्तरमा सबभन्दा तल परेको गरिबले पहिलो प्राथमिकता प्राप्त गर्ने गरी उपलब्ध कोटाको आधारमा पुरुष विद्यार्थीको हकमा प्रथम र द्वितीय क्विन्टाइल तथा महिला विद्यार्थीको हकमा प्रथम, द्वितीय र तृतीय क्विन्टाइलबाट समेत लाभान्वित हुन योग्य विद्यार्थीहरू छानिनेछन। तर उच्च शिक्षामा पहुँचको आधारमा राष्ट्रिय औषत भन्दा तल रहेका मधेश प्रदेश, कर्णाली प्रदेश, सुदुरपश्चिम प्रदेश तथा नेपाल सरकारले तोकेबमोजिमका दुर्मम जिल्लाहरूका तृतीय क्विन्टाइलका पुरुष विद्यार्थीहरू समेत लाभान्वित हुन हुनेछन।

(ग) गुनासो सम्बोधन गर्ने पद्धति (ग्रिभान्स ह्याण्डलिङ मेथड) : कुनै आवेदक विद्यार्थीलाई आफू छात्रवृत्तिको लागि छानिनु पर्नेमा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न सक्ने योग्यहरूको सूचीमा नछानिएको वा अन्य कोही नछानिनु पर्नेमा छानिएको भई मर्कामा परेको भन्ने लागेमा पुनरावेदन गर्न सक्ने र त्यस्तो आवेदन उपर छानविन गरी यथासमयभित्र आयोगले उचित निर्णय गर्नेछ।

अनुसूची-४

(दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

खण्ड - ख

विश्व बैंकको प्राविधिक सहयोगमा अघिल्लो PMT Model सम्बन्धि विभिन्न श्रोतहरूको अध्ययन, विश्ववैकले दक्षिण एशिया तथा अन्य देशमा विकास गरेको PMT model; समेतको आधारमा घरमूली सम्बन्धि सूचना, घरायसी वा घरको खाद्य तथा गैर खाद्य उपभोग सम्बन्धि चरित्र, घरको सम्पत्ती सम्बन्धि विवरण, घरको भौतिक चरित्र, प्रादेशिक, ग्रामीण, शहरी क्षेत्रका सूचनाहरू समेतको विश्लेषण गरी Validity, Welfare लाई Lasso regression को आधारमा वर्णन गर्न सक्ने relevance, measurability तथा verifiability को आधारमा शुरुमा तपसिलका ३५ वटा सूचक चरहरू छनोट भए ।

Variables	Mean	Std. Dev.	Min	Max
Head is female	0.371	0.483	0	1
Age of the head	45.08	14.74	12	94
Educ. HH-head (incomplete primary or less)	0.592	0.491	0	1
Educ. HH-head (complete secondary or above)	0.139	0.346	0	1
HH-head never married	0.0441	0.205	0	1
Widow/widower	0.0930	0.290	0	1
Divorced	0.00392	0.0625	0	1
Separated	0.0184	0.135	0	1
Household size	4.000	1.951	1	21
No. of children (0-18)	1.535	1.411	0	9
No. of elderly (>64)	0.299	0.585	0	5
Number of employed HH members	0.930	1.033	0	10
Total number of domestic absentees in HH	0.394	1.004	0	14
Total number of foreign absentees in HH	0.420	0.822	0	15
Number of HH members in public sector	0.0969	0.336	0	6
HH owns land	0.0642	0.245	0	1
At least 1 HH member with disability	0.0877	0.283	0	1
HH owns computer	0.269	0.443	0	1
HH owns fridge	0.0510	0.220	0	1
HH owns washing machine	0.449	0.497	0	1

HH owns heater or air-conditioning	0.252	0.434	0	1
HH owns two-wheeler	0.0185	0.135	0	1
HH owns four wheeler	0.263	0.441	0	1
Outside walls-Mud bonded bricks/stones	0.560	0.496	0	1
Outside walls-Cement bonded bricks/stones	0.402	0.490	0	1
Roof-Concrete/cement	4.789	2.253	1	30
2.02a how many rooms does your household use? Total	0.864	0.343	0	1
HH has toilet with flush connected to municipality sewer or septic tank	0.487	0.500	0	1
HH has water piped into the house	0.721	0.448	0	1
Soak pit/septic tank	0.940	0.237	0	1
Source of light is electricity	0.480	0.500	0	1
Gas or electric stove	0.289	0.453	0	1
Garbage is collected by municipality or private/community collector	1.970	2.407	0	35
Distance to ward in km	0.301	0.459	0	1
Rural/Urban in 2022	0.371	0.483	0	1
Observations	9600			

अन्तराष्ट्रिय मान्यता अनुरूप हुनेगरी Welfare Variable (Expenditure Per Capita) लाई Log -transform (natural logarithm) गरी Lasso Regression अर्न्तगत Standard Cross Validation (10 fold) तथा Standard ranges (Stata default with 10 grid points) को प्रयोग गरी Lambda को चयन समेत गरी Adaptive Lasso (with 2 lassos) तथा Bayesian information criterion (BIC) function (with Stata default options) को परिक्षण गरिएकोछ । Root-MSE (errors of the model), R-squared (explanatory power of the model), तथा Number of variables included को आधारमा तीन तहको Lasso Regression को चयन गरिएको हो । यसो गर्दा lasso regressions को आधारमा तपसिल बमोजिमका ३५ variables (including some provincial indicator variables) relevant देखिए ।

Model	Selected variable	Lambda	MSE	R-squared
CV	35	0.001845	0.113545	0.588303
Adaptive lasso	32	0.003933	0.113569	0.588214
BIC	32	0.002439	0.113569	0.588214

चरहरूको संख्या (number of variables) अबै पनि धेरै भएकोले variable selection गर्न { Stoppage Factor सहितको Lasso Regression को प्रयोग गरियो ।

Model	Selected variable	Lambda	MSE	R-squared
CV	25	0.022745	0.116273	0.578408
Adaptive lasso	4	1.166247	0.144907	0.474587
BIC	25	0.022745	0.116273	0.578408

एक राष्ट्रिय मोडल तथा Local Relevance poverty predictors को आधारमा सात वटा 0.578408 प्रादेशिक पिएमटि मोडल PMT Formular: $PMT\ Score = \beta_0 + \beta_1X_1 + \beta_2X_2 + \dots + \beta_nX_n + \epsilon$ को आधारमा विकास गरियो Inclusion error तथा Exclusion error लाई manage गर्न Cutoffs/threshold यसै अनुसूचीको खण्ड-ग बमोजिमको लिईयो । Lambda Stoppage factor प्रयोग गरी सात वटा Lasso Regression Run गरी तयार गरिएका सात वटै प्रादेशिक PMT Model लाई आयोगको अनलाईन पद्धतीमा आवद्ध गरी यस निर्देशिका अर्न्तगत गरिब विद्यार्थीहरूको पहिचान गर्न प्रयोग गरिनेछ ।

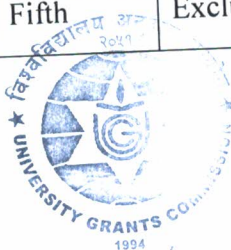
अनुसूची - ४

(दफा १२ को उपदफा ४ सँग सम्बन्धित)

खण्ड - (ग)

PMT Cutoffs , PMT quintile Range

Poverty Quintile	Cutoff values (Natural log)	Quintile	PMT Targeting
Quintile 1	≤ 11.2828	First	Included in the Scholarships
Quintile 2	≥ 11.2828 to ≤ 11.4831	Second	Included in the Scholarships
Quintile 3	> 11.4831 to ≤ 11.6954	Third	Female/Girls and lagging Region boys included others excluded in the Scholarships
Quintile 4	> 11.6954 to ≤ 11.9660	Fourth	Excluded in the Scholarships
Quintile 5	> 11.9660	Fifth	Excluded in the Scholarships

अनुसूची-५

(दफा १५ को उपदफा (५) र दफा १९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

(अध्ययनरत विद्यार्थीको दोस्रो वर्ष/तेस्रो सेमेष्टर देखि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनका लागि अनुदान
आयोगमा पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा)

शहीद वा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी, अपाङ्गता भएका, दलित, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला र आर्थिक रूपले विपन्न, डोम, वादी, चमार र मुसहर विद्यार्थीहरूलाई उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन आयोगबाट स्वीकृत "उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८०" बमोजिम छात्रवृत्तिमा छनोट भएकोले निर्धारित रकम उपलब्ध गराई दिनु हुन यो निवेदन पेश गरेको छु।

विद्यार्थीको नाम :

राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड/प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक/विश्वविद्यालयको रजिष्ट्रेशन नं. :

अध्ययनरत शैक्षिक कार्यक्रम :

तह :

वर्ष/सेमेष्टर :

अध्ययन पूरा हुने वर्ष :

पहिलो पटक छात्रवृत्तिप्राप्त गरेको वर्ष :

प्रगतिको विवरण :

छात्रवृत्तिको किसिम : शहीद/द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी/अपाङ्गता/दलित/आर्थिक रूपले विपन्न/मुक्त कमलरी/मुस्लिम
महिला/डोम/वादी/चमार/मुसहर

अध्ययनरत शैक्षिक संस्था :

संस्था प्रमुखको नाम:

हस्ताक्षर :

मिति :

छाप :

अनुसूची- ६

(दफा १९ को उपदफा (२) खण्ड (क)सँग सम्बन्धित)
(छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको विवरण)

श्री विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
सानोठिमी, भक्तपुर ।

विषय : विवरण पठाइएको वारे ।

तहाँ आयोगको निर्णय बमोजिम यस मा अध्ययनरत देहायका
विद्यार्थीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको र निजहरुको शैक्षिक प्रगति विवरण देहाय बमोजिम रहेको व्यहोरा अनुरोध छ ।

आ.व.मा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न छनोट भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.सं.	विद्यार्थीको नाम	अध्ययनरत संस्था	शहीद वा द्वन्द्वपीडितका छोराछोरी, अपाङ्गता भएका, दलित, आर्थिक रूपले विपन्न, मुक्त कमलरी, मुस्लिम महिला वा डोम, वादी, चमार र मुसहर	हाल अध्ययन गरेको शैक्षिक कार्यक्रम	आ.व./..... मा प्राप्त हुने छात्रवृत्तिको रकम रु.

संस्था प्रमुखको नाम :

हस्ताक्षर:

मिति :

संस्थाको छाप :

अनुसूची-७

“विद्यार्थी कवुलियतनामा”

तपसिल अनुसारको विवरण भएको म(पूरा नाम थर)..... उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति सम्बन्धमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग तथा नेपाल सरकारद्वारा लागु गरिएका सम्बन्धित कानूनको अक्षरशः पालना गर्दै मेरो अध्ययन नियमित रूपमा पूरा गर्ने पूर्ण प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु । मैले छात्रवृत्तिको लागि प्रारम्भिक आवेदन गर्दाका समयमा उपलब्ध गराएको सूचना/विवरण वा तपसिलमा भरिएको विवरण तथ्य र साँचो हो सो सम्बन्धमा फरक परेमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट उच्च शिक्षामा प्रदान गरिने छात्रवृत्ति अनुदानबाट मलाई वञ्चित गरिएमा समेत मलाई मन्जुरी छ, कहीं कतै कुनै उजुर गर्नेछैन ।

१. ठेगाना:					
क) स्थायी:	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/ नगरपालिका	वडा नं..	टोल
ख) अस्थायी:	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/ नगरपालिका	वडा नं..	टोल
२. अभिभावकको विवरण:					
क) बाबुको:	पूरा नाम थर			सम्पर्क फोन नं.	
ख) हजुरबाबुको:	परा नाम थर			सम्पर्क फोन नं.	
ग) आमाको:	पूरा नाम थर			सम्पर्क फोन नं.	
घ) स्थानीय अभिभावकको:	परा नाम थर			सम्पर्क फोन नं.	
३. कक्षा १२ अध्ययन गरेका विद्यालयको विवरण:					
क) विद्यालयको:	पूरा नाम		सम्पर्क फोन नं.		
ख) विद्यालयको ठेगाना	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/ नगरपालिका	वडा नं.....	टोल
ग) कक्षा १२ को रजिष्ट्रेसन नं.			घ) कक्षा १२ को अन्तिम परीक्षाको सिम्बोल नं.		
४. स्नातक तहमा अध्ययनरत शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण:					
क) शैक्षिक संस्थाको:	पूरा नाम			सम्पर्क फोन नं.	
ख) शैक्षिक संस्थाको ठेगाना	प्रदेश....	जिल्ला....	गाउँ/ नगरपालिका	वडा नं.....	टोल
ग) विश्वविद्यालय/शैक्षिक प्रतिष्ठान आदि (कहाँ अध्ययनरत छ, त्यसमा) आफ्नो रजिष्ट्रेसन नं.					
घ) शैक्षिक संस्थामा आफ्नो रोल नं. (भर्ना भएको साल समेत खुल्ने गरी)					
ड) अध्ययन संकाय: मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र ☐ /बाणिज्य ☐ /शिक्षा ☐ /कानून ☐ विज्ञान तथा प्रविधि ☐ कृषि तथा पशुविज्ञान ☐ /वन विज्ञान ☐ चिकित्सा शिक्षा ☐ /इन्जिनियरिङ ☐ /(कुन हो त्यसमा ठीक ☐ चिन्ह लगाउने) ।					
च) प्राचार्य वा संस्था प्रमुखको	पूरा नाम थर			सम्पर्क फोन नं.	
५. स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण:					

क) शैक्षिक संस्थाको:	पूरा नाम	सम्पर्क फोन नं.
ख) शैक्षिक संस्थाको ठेगाना	प्रदेश....	जिल्ला....
	गाउँ/नगरपालिका	वडा नं. टोल
ड) अध्ययन संकाय: मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र ☐ /वाणिज्य ☐ /शिक्षा ☐ /कानून ☐ विज्ञान तथा प्रविधि ☐ कृषि तथा पशुविज्ञान ☐ /वन विज्ञान ☐ चिकित्सा शिक्षा ☐ /इन्जिनियरिङ ☐ /(कुन हो त्यसमा ठीक ☐ चिन्ह लगाउने) ।		
छ) "क" वर्गको बैंक (वाणिज्य बैंक) मा रहेको आफ्नो व्यक्तिगत वचत खाताको विवरण:		
क) बैंकको नाम:		
ख) बैंक शाखा रहेको स्थान:	जिल्ला.....	गाउँ/नगरपालिका
	टोल/बजार.....	
ग) पूरा खाता नं (खाता वालाको नाम, बैंकको शाखा र पूरा खाता नं. देखिने गरी चेकको Scan JPEG वा IMG मा गरी फोटो Upload गरेर समेत पठाउनुपर्नेछ ।)		
		मिति:

अनुसूची-८

"जातजातीको नाम र कोड"

जातजातीको नाम	कोड	जातजातीको नाम	कोड	जातजातीको नाम	कोड	जातजातीको नाम	कोड	जातजातीको नाम	कोड
छेत्री	1	ब्राह्मण-तराइ	27	मारवाडी	53	हयोल्मो	80	हायु	106
ब्राह्मण -पहाड	2	कलवार	28	कायस्थ	54	बोटे	81	धन्कार/धरीकार	107
मगर	3	कानु	29	राजपुत	55	राजभर	82	ल्होपा	108
थारु	4	कुमाल	30	बादी	56	बरामो/बराम/बरामु	83	मुण्डा	109
तामाङ	5	घर्ती/भुजेल	31	झाँगड/धागर	57	पँजाबी/सिख	84	देव	110
नेवार	6	हजाम/ठाकुर	32	गनगाइ	58	नाछिरिङ	85	ढाँडी	111
कामी	7	राजबन्शी	33	लोथ	59	याम्फु	86	कमर	112
मुसलमान	8	शेर्पा	34	बढइ	60	गाइने	87	किसान	113
यादव	9	धोबी	35	थामी	61	चाम्लिङ	88	साम्पाङ	114
राई	10	तत्मा/तत्वा	36	कुलुङ	62	आठपहरिया	89	कोछे	115
गुरुङ	11	लोहार	37	बँगाली	63	जिरल	90	ल्होमी	116
दमाई/ढोले	12	खत्वे	38	गडेरी/भेडियार	64	दुरा	91	खालिङ	117
ठकुरे	13	सुडी	39	धिमाल	65	सरबरिया	92	तोफेगोला	118
लिम्बू	14	दनुवार	40	याक्खा	66	मेछे	93	चिडिमार्	119
साकी	15	हलुवाइ	41	घल	67	बान्त्वा	94	वालुङ	120
तेलि	16	माझी	42	ताजपुरिया	68	राजी	95	लोहारुङ	121
चमार/हरिजन/राम	17	बरइ	43	खवास	69	डोल्पो	96	कलार	122
कोइरी/कुशवाह	18	बिन	44	दराइ	70	हलखोर	97	राउटे	123
मुसहर	19	नुनिया	45	माली	71	सि/सौका	98	नुराङ	124
कुर्मी	20	चेपाङ/प्रजा	46	धुनिया	72	अमात	99	कुसुणडा	125
सन्ध्यासी/दशनामि	21	सोनार	47	पहारी	73	धुलुङ	100	राना थारु	126
धानुक	22	कुम्हार	48	राजधोव	74	लेप्चा	101	भुमीहार	127
दुसाध/पासवान/पासी	23	सुनुवार	49	भोटे	75	पथथरकट्टा/कुशवाडि या	102		
मल्लाह	24	बाँतर / सरदार	50	डाँम	76	मेवाहाङ	103		
केवट	25	काहर	51	कोरि	78	बाहिङ	104		
कथबनिया	26	सतार/सन्थाल	52	छन्थाल/छन्तेल	79	नदुवा	105		

